

**СТАНОВИЩЕ НА АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“ ОТНОСНО ПРОЕКТ НА
НАРЕДБА ЗА ВОДЕНОТО НА РЕГИСТЪРА НА СИГНАЛИТЕ ПО ЧЛ.18 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА
НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА
НАРУШЕНИЯ И ЗА ПРЕПРАЩАНЕ НА ВЪТРЕШНИ СИГНАЛИ КЪМ КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА
НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ**

Проектът на наредба представен за обществено обсъждане е част от правната уредба за въвеждането на Директива 2019/1937. Директивата предполага регулирането на обществените отношения свързани със защитата на лицата, които подават сигнали за нередности или публично оповестяват информация за тях. Българският законодател е предвидил уредбата на тези отношения да стане с нарочен закон, наредба, която да го конкретизира. Тези три групи актове следва да предвидят системата от правила за поведение, които да позволят на адресатите да съобразят поведението си, за да бъдат постигнати целите на Директивата. Едва след приемането на всички норми ще завърши процесът по имплементирането на Директивата.

Законодателят е посочил краен срок за това – шест месеца от обнародването на Закона и те се отнасят както за предвидената в чл.19, ал.1, т.3 наредба, така и за посочените указания.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) е представила за обществено обсъждане в съкратения срок само проект на наредба. В този проект е посочила, че смята да уреди, т.е. „нормира“ не малък кръг обществени отношения чрез указания.

Такива са например:

- Редът и условията за разглеждане на сигнали, вкл. за определяне на актуален статус на сигнал се уреждат с указания на Комисията (чл.5 ал.7 от проекта за наредба);
- Редът и условията за предаване на фирмените регистри на КЗЛД (чл.9, ал.2 от проекта за наредба);
- Редът за водене на регистри от фирмите (чл.1, ал.4 от проекта за наредба).

Указанията не би трябвало да създават норми, а да сочат на адресатите си тяхното разяснение. В предложената наредба не е възприет този подход. В редица случаи тя сочи към указанията. За да бъде разглеждана по същество, представената наредба трябва да бъде поставена в контекста на правилата за всички обществени отношения, които подлежат на регулиране в рамките на транспонирането на Директивата, включително и на предвижданите указания.

В резултат на изложените аргументи, настояваме проектът за наредба да бъде преработен в две насоки, преди да бъде представен за ново обществено обсъждане.

- Включване на всички необходими полета за правно регулиране, които сега са прехвърлени за уреждане с указания.
- Конкретизация на предлаганите разпоредби по посока превръщането им в правни норми, съдържащи конкретни правила за поведение.

Срокът по §9 от Закона е инструктивен, което дава възможност да се подобри качеството на нормативния акт още във фазата на неговата подготовка, а също така да бъде приведен и в съответствие с изискванията на чл.1а (относно съдържанието на нормативния акт) и чл.7 (относно обхвата на наредбите като вид нормативен акт) ЗНА.

Едва при последващото ново обществено обсъждане, следва да бъдат разгледани конкретни елементи на уредбата като: задължението за изпращане на отчети по регистъра на сигналите, дори при липса на записи в него, създаване на УИН дори за анонимни сигнали, които по закон не се разглеждат. Може да се обсъжда и преразглеждане на постановката, че чрез регистрите КЗЛД има достъп до имената на всички лица подали сигнали или срещу, които са подадени сигнали, въпреки, че няма компетентност да ги разглежда по същество. Отделен въпрос е създаването на определения с наредба извън предвидените в закона и Директивата.

АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“

гр. София, 20 юли 2023 г.